

Hölgyeim és Uraim, Kedves Vendégeink!

Köszöntöm körünkben Dankó Bélát, Békés megye Képviselő-testületének tagját, megyei tanácsnokot és tisztelettel üdvözlöm Makoviczki Jánosnét, a 35 évvel ezelőtti várossá nyilvánításban aktív szerepet vállaló városvezető özvegyét.

Hölgyeim és Uraim, Tisztelt Képviselő-testület! Kedves Vendégeink!

Megtisztelő és egyben felemelő érzés most itt állni Önök előtt városunk, Békés eme jeles ünnepén. Várossá nyilvánításunk 35. évfordulója a legtöbbünket bizonyára elgondolkodtat ebben a teremben. Legtöbben végigéltük, végigdolgoztuk ezt a majd fél emberöltőnyi időt, de itt vannak, velünk ünnepelnek ugyanakkor fiataljaink is, akik számára már természetes, hogy városban élnek, városban nőhetnek fel. Pedig valójában minden valaha élt békési joggal mondhatja ezt magáról. Több magyar város történetét, hagyományait áttekintve bevallom, némileg elbizonytalanodtam ebben a 35-ös számban. Hiszen Békés, mint a vármegye központja, már a 11. században is meghatározó jelentőséggel bírt, de ha makacsul ragaszkodunk a formaságokhoz, akkor is megállapíthatjuk, hogy városunk 1460-ban kapott mezővárosi címet. Elgondolkodtató, hogy nem találtam rajtunk kívül a mienkhez hasonló múlttal rendelkező várost, amely történelmi szerepe dacára épp a legutolsó, az elmúlt rendszerben történt várossá nyilvánítását ünnepelné.

De mindannyian tudjuk, hogy egy várost nem a kövek, s nem az azok mögött álló évek száma, hanem a benne élők személyisége tehet csak naggyá.

Településünk az elmúlt évszázadok alatt sokat változott, minden kor, minden nemzedék hozzátett valamit ahhoz a képhez, amely ma mindannyiunk számára Békést jelenti. Tették ezt úgy, Tisztelt Vendégeink, Hölgyeim és Uraim hogy megfeleltek a két legalapvetőbb követelménynek: az adott időszak

kihívásainak és magyarságuk által diktált kötelességeiknek. S bár szívből jövő, magától értetődő feladat mind a kettő, teljesítésük mindig is kitartást, céltudatosságot, de néha bizony áldozatokat is kívánt.

Ma sincs ez másképp, amikor minden egyes célt, minden megvalósuló tervet, soha nem látott akadályokon keresztül lehet csak megvalósítani. Békés város útja ilyen akadályokon keresztül vezetett a mai napig s várhatóan a jövőben sem kapunk ajándékba semmit.

Különös tisztelet és köszönet illet mindenkit, aki részt vállalt vagy valaha részt vett ebből az embert próbáló munkából.

Névtelen hősök, dolgos kezek sora áll mögöttünk, ha végigtekintünk városunk történetén. Ugyanakkor fontos, hogy a jelenben is felismerjük és elismerjük a városért tenni akaró és tenni tudó társainkat. Büszkék lehetünk hát elődeinkre és legyünk büszkék azokra is, akik ma kapnak elismerést azért a munkáért, amit Békésért végeztek.

Valamiért mindannyian szeretjük ezt a tájat, mindannyiunknak más és más oka van arra, amiért itt érzi otthon magát. Vannak azonban olyan eredményeink, amelyekre mindannyian büszkén tekinthetünk, amelyek így vagy úgy de ma is meghatározzák a város arculatát. Olyan fejlesztések, olyan próbálkozások voltak ezek, amelyekre Békés sokszor elsőként, mintegy példát állítva vállalkozott.

Ilyen például az 1892-ben megalapított **Békési Tornaegylet**, amely az első vidéki sportegyesület volt hazánkban.

Éppen 65 évvel ezelőtt, 1943-ban nyilvánították hivatalosan is gyógyvízzé a **békési termálkút vizét**, amelyet a hévízivel egyenértékűnek ismertek el.

1949-ben itt nyílt meg **az ország első művelődési otthona**, majd ugyanez év májusában itt nyitotta meg kapuit a világháborút követő időszak **első magyar „szabadpolcos” könyvtára is**. De megemlíthetjük akár az **első vidéki mozgókép-vetítést is**, amely szintén Békéshez kötődik.

Elismerésre méltó a város azon küzdelme is, amit mellőzöttsége ellen folytatott az 50-es, 60-as években. Az időszak legelején szembesülnünk kellett négy tanyasi településrész leválasztásával, amely a lélekszám apadása miatt egy időre csökkentette esélyeinket arra, hogy az akkori országos vezetés szája íze szerinti várossá válhassunk. A vas és acél országában nem sok jóra és főleg nem sok támogatásra számíthatott ez a keleti határszélen meghúzódó kisváros. Csak a 60-as évek végén, a konszolidáció idején indult meg az Alföld urbanizációja.

A folyamatot érzékelve Békés nyomban példaértékű fejlesztésekhez fogott. Ilyen volt az ivóvízhálózat kiépítése, illetve a közigazgatási rendszer kialakítása, amely továbbra is kiszolgálta a környező kistelepüléseket.

Egyértelműen megállapítjuk hát, hogy Békés, már jóval a 35 évvel ezelőtti várossá nyilvánítás előtt is városi szerepben, és ehhez mért feladatokat ellátva működött. A hamarosan létrejövő mezőgazdasági üzemek, különösen a Budapesti Mezőgazdasági Gépgyár itt létrehozott leányvállalata végre megtörte a jeget 1973-ban, hivatalosan is megkaptuk, vagy inkább visszakaptuk városi rangunkat.

Nagy, közös próbatételek is állnak mögöttünk, amelyek megmutatták azt a hatékonyságot, amelyet váratlan helyzetekben tanúsított Békés lakossága. Ilyen volt a Református Templomot, a Bérházat és az akkori Hármas Iskolát is megrongáló **1978-as földrengés**, majd az **1980-as gátszakadást követő árvíz**, amely a várost övező tanyavilág jelentős részét pusztította el.

A legutóbbi, 35 évvel ezelőtti várossá nyilvánítás fontos mérföldkő Békés életében, ugyanis megteremtette a további fejlődés lehetőségét, a modern értelemben vett városiasodás elindulását. Orvosi rendelők, vízvezetékek, iskolák épültek ebben az időszakban.

1990 után, demokráciában minden átalakult, ezért vált égetően fontossá az infrastruktúra további kiépítése. Elkezdődött belterületi közúthálózatunk korszerűsítése, alig néhány év alatt közös összefogással megtörtént a csatornázás is. Oktatási és kulturális intézményeinkben komoly és sikeres szakmai munka bontakozott ki, amely nagyszerű alapot teremtett a ma is **eredményes művészeti oktatás megteremtéséhez**, amely méltó gazdájává válhatott **a nagyhírű Békés-Tarhosi Zenei Napoknak**.

Ugyanakkor Békés a rendszerváltást kísérő privatizáció vitathatatlan vesztesévé vált. A város jelentős hányadának munkát adó üzemek pillanatok alatt estek szét, az egyes részegységek gyakran fillérékért kerültek új tulajdonosaikhoz, akik a még használható részeket rövid időn belül máshova telepítették át. A magánosítás helyi gyakorlatának súlyos örökségével, a munkanélküliséggel valamennyi rendszerváltás utáni képviselő-testületnek szembe kellett néznie Békésen.

Fontos tudnunk azt is, hogy míg Budapesten a GDP mértéke az Európai Unió átlag 125% - a, még mindig nem beszélhetünk a többszörösen hátrányos helyzetű Békés megye felzárkózásáról.

Érzékelhető, hogy a Kormány fokozatosan és egyre nagyobb mértékben kíván kihátrálni az önkormányzatok mögül. Ezért a lakosságnak saját erejét összeszedve a lokálpatrióta szolidaritást erősítve egyre nagyobb aktivitással kell a közös jövő építésében részt vennie. Az aktív és nem öncélú közösségek, civil szervezetek működésének erősödése lehet további fejlődésünk egyik záloga.

Napjaink gazdaságpolitikája 2006-ra több önkormányzatot tett működésképtelenné, így Békés is jelentős elvonásokkal szembesült és szembesül ma is.

Eredményeink, erősségeink azok, amelyek ugyanakkor irányt mutatnak terveink megalkotásakor is. A fejlesztésekhez az Európai Unió által biztosított pályázatok útján van lehetőség. A hosszú távú fejlesztési stratégiánk alapján kiválasztott pályázatokra és ezzel kapcsolatos tervekre már eddig is több 10 millió forintot költött a város. Látni kell azonban, hogy az Unióval kapcsolatos reményeink túlzóak voltak. A pályázatok nagy része jelentős önerőt igényel, melynek előteremtése a szegény önkormányzatoknak természetesen csupán hitel felvételével lehetséges.

A város számára legsürgetőbb feladatnak a munkahelyteremtést tekintem, ezen a téren az önkormányzat komoly lépéseket tesz. Fontosnak tartjuk a békési termálvíz kincs még hatékonyabb kiaknázását, közkinccsé tételét, ebben az évben végre elkezdődhetnek az uszoda munkálatai. Környezetünk, a Körösök vidéke számos kiaknázatlan lehetőséget rejt magában, idegenforgalmi versenyképességünk terén nagy előrelépést jelentenek a már megvalósított létesítmények, és a hamarosan megvalósuló új kerékpárutak Murony és Mezőberény irányába.

Tovább kívánjuk folytatni a **város úthálózatának fejlesztését**, illetve szükség van az **elavult ivóvízhálózat rekonstrukciójára**.

A munkahelyteremtéshez, beruházások fogadásához elengedhetetlen **a városba vezető közúthálózat korszerűsítése**, így a városvezetés kiemelt célként kezeli az **M44-es út mielőbbi gyorsforgalmúvá tételének** szorgalmazását. Feladatunk tehát vannak bőven!

Mindannyiunkon múlik, hogyan tudunk élni a felkínált lehetőségekkel!

Őszintén hiszek abban, hogy majdani utódaink, akár 35 év múlva is büszkén emlékezhetnek majd ránk s mindarra, amit Békésért teszünk.

A mai világ, Hölgyeim és Uraim nem a csodavárásról szól, s erre legjobb élő példaként a most kitüntetetteket tudom mindenki figyelmébe ajánlani.

De mivel jól tudom, hogy rajtuk kívül is sokan, igen sokat vannak még, akik dolgoztak Békésért, tettek mindannyiunkért, hadd mondjak most köszönetet nekik is.

Tisztelt Hölgyeim és Uraim!

Bár a jelen komoly nehézségeket támaszt valamennyiünk elé, dolgozzunk az élet bármely területén, hiszem és nap, mint nap meg is tapasztalom, hogy így is lehet fejleszteni, így is sikerülhet előrébb vinni Békés ügyét. A mindennapok küzdelmei, a soha nem tapasztalt erőfeszítés részévé vált mindenapjainknak családjainknak és városunknak is. Jövönk, munkánkba vetett bizalmunk éppen ez: hogy helytállnak, hogy helytállunk.

Ezért van most jogunk, ezért van itt és most okunk az ünneplésre.

Köszönöm, hogy meghallgattak.